

Πέτρος Ευθυμίου

Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Η Ακαδημία Αθηνών φιλοξενεί σήμερα τις εργασίες του σημαντικού αυτού Συνεδρίου θέλοντας να τιμήσει τον πρωτοπόρο επιστήμονα, τον χαλκέντερο πνευματικό άνθρωπο και ιδρυτή της επιστήμης της Λαογραφίας στην Ελλάδα Νικόλαο Γ. Πολίτη. Το 2001 συμπληρώθηκαν ήδη ογδόντα χρόνια από τον θάνατό του, ενώ, εξ όσων είμαι σε θέση να γνωρίζω, το Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, που ο ίδιος ίδρυσε το 1918 ως «Λαογραφικόν Αρχεῖον» και το οποίο οργανώνει στη μνήμη του το παρόν Συνέδριο, έχει μπει σε μια νέα φάση της μακράς δημιουργικής πορείας του με τον μεθοδολογικό και θεωρητικό εκσυγχρονισμό, τον εμπλουτισμό του ανθρώπινου δυναμικού του, την ψηφιοποίηση του υλικού του κατά τις σύγχρονες τεχνολογικές απαιτήσεις και τη μεταστέγασή του σε νέο, αυτόνομο κτήριο, που απέκτησε με δωρεά του Ιδρυματος Βουδούρη.

Το Υπουργείο Παιδείας έχει παρακολουθήσει από τα πρώτα της βήματα την προσπάθεια του Ν. Γ. Πολίτη για τη συλλογή λαογραφικού υλικού, αφού ο ίδιος διετέλεσε Προϊστάμενος του Υπουργείου, ενώ μέσω του δικτύου των λειτουργών όλων των βαθμίδων της δημόσιας εκπαίδευσης διακινήθηκαν οι κατά καιρούς εγκύκλιοι για τη συλλογή του λαογραφικού υλικού. Η τελευταία εγκύκλιος εστάλη πρόσφατα από το Υπουργείο και εξ όσων πληροφορούμαι από τη Διευθύντρια του Κέντρου είχε μεγάλη ανταπόκριση μεταξύ των εκπαιδευτικών. Ο κύριος όγκος των χειρόγραφων συλλογών του ΚΕΕΛ είναι εξάλλου έργο των εκπαιδευτικών, οι οποίοι και το στελέχωσαν ως ερευνητικό δυναμικό με αποσπάσεις ή και εξελίχθηκαν σε μόνιμο προσωπικό του, διατελέσαντες και διευθυντές. Λαμπρά παραδείγματα ο Στίλπων Κυριακίδης, ο Γεώργιος Μέγας, ο Δημ. Λουκόπουλος, ο Γ. Κ. Σπυριδάκης, ο Δημ. Λουκάτος, η Γεωργία Ταρσούλη, ο Σπ. Περιστέρης και άλλοι.

Ως αρμόδιος υπουργός αναγνωρίζω την εθνική και εκπαιδευτική σημασία του έργου του Κέντρου Λαογραφίας, ενισχύω δε και συμπαρίσταμαι, με τις δυνατότητες που μου παρέχει η θέση μου, ηθικά και υλικά στην προσπά-

θεια του εκσυγχρονισμού του. Ωστόσο, έχω επίγνωση, όπως νομίζω πως θα δειχθεί και εδώ αυτές τις ημέρες, ότι το έργο που επιτελείται στο Κέντρο, όσο και το τεράστιο σε όγκο αποθησαυρισμένο και συνεχώς συλλεγόμενο υλικό του, είναι τόσο πολυσχιδές και πολυσύνθετο, που απαιτεί μεγάλο αριθμό ανθρώπων και πόρων. Στο πλαίσιο και των σχετικών Προγραμμάτων, που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα του πολιτισμού, της παιδείας και της έρευνας, γίνονται σημαντικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση και το Κέντρο διεκδικεί δυναμικά το μερίδιό του.

Το Συνέδριο έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αφορά τον ευρύτερο επιστημονικό χώρο όσο και το πλατύ κοινό, καθώς ο Ν. Γ. Πολίτης με το πολυσύνθετο έργο, τη δράση και την πολύπλευρη προσωπικότητά του αντιπροσωπεύει μια ολόκληρη εποχή της ελληνικής κοινωνικής, πολιτικής, και πνευματικής ιστορίας στο κρίσιμο μεταίχμιο του 19ου και του 20ού αιώνα. Αλλά και ως τις ημέρες μας, καθώς σφράγισε τη σύγχρονη πολιτισμική ιστορία φέρνοντας στο γνωστό, επιστημονικό και εθνικό προσκήνιο τον «Λαό», με την καθιέρωση και τη συστηματική οργάνωση της επιστημονικής συλλογής, αρχειοθέτησης, μελέτης και προβολής των στοιχείων του λαϊκού πολιτισμού με τρόπο και μέσα που συνέβαλαν καθοριστικά και στη διαμόρφωση του νεοελληνικού εθνικού ιδεώδους, τη συγκρότηση μιας συνολικής εθνικής ταυτότητας και την ιδεολογία περί της «ελληνικότητας».

Κατά το πρόγραμμα των ανακοινώσεων του Συνεδρίου, του οποίου έχω την τιμή να κηρύξω την έναρξη, με αφετηρία τη ζωή και το έργο του Ν. Γ. Πολίτου θα παρακολουθήσουμε εν πολλοίς την σχεδόν αιωνόβια πορεία του Κ.Ε.Ε.Λ.. Οι ομιλητές θα προσεγγίσουν ιστορικά, ερμηνευτικά και κριτικά τη μέθοδο έρευνας και εν γένει το έργο του Κ.Ε.Ε.Λ., καθώς και το πόσο αυτά επηρέασαν διαλεκτικά τις επιστήμες του ανθρώπου στη χώρα μας, κυρίως τη Λαογραφία, την Εθνομουσικολογία, την Ανθρωπολογία, επίσης την Αρχαιολογία και την Ιστορία, αλλά και την παιδεία, την εθνική ιδεολογία, τις νοοτροπίες, την αισθητική και όχι μόνον.

Ευχόμενος καλή επιτυχία, κηρύσσω την έναρξη του Συνεδρίου.